

Overdenking Vrijzinnig Centrum De Hoeksteen voor 24 jan. 2021

Van Ds. Katrijne Bezemer

“De seizoenen als belofte “

*“Met de wind in de haren en zon in de rug ligt
het land voor ons open. Met jou aan mijn zij,
met jou op mijn pad geen kwaad zal ons duchten
Want jij bent nabij.”*

De berichten over de corona-epidemie zijn niet gunstig. Er wordt in de politiek gesproken over nieuwe maatregelen. Het is moeilijk de moed niet te verliezen. In plaats van hoopvolle berichten komen er juist striktere maatregelen. Een avondklok? Een bezoekverbod? Deze coronatijd doet ons geen goed. Het is een moeilijke tijd, zo verstoken van contacten. Steeds weer moeten samenkomsten afgezegd worden. Ook onze dagelijkse gebruiken zijn veranderd. Veel van wat ons plezier deed en onze dagen vulde is niet mogelijk. Daar ‘thuis blijven’ het devies is, kleden sommigen zich ook niet meer ‘netjes’ aan. Dat leidt soms ook naar grappige filmpjes waarop blijkt dat iemand wel een blazer met das draagt maar daarbij wel een pyamabroek (waarbij de betrokkene meende dat dit bij het zoomcontact op film niet zichtbaar was). Boodschappen doen is bij velen vervangen door bestelservices aan huis. Door de coronamaatregelen is ook onze beleving van de tijd al veranderd. Welke dag is het? Soms moet je dat in de krant of op televisie opzoeken.

In deze onzekere periode kunnen de natuur en de seizoenen ons steun bieden. Weten dat wij leven in een systeem waarin jaargetijden elkaar opvolgen en bewust beseffen dat het leven zich in cycli beweegt. De winterkou gaat aan het voorjaar vooraf. De zomer gaat over in een periode van herfst. En wat er ook op het terrein van de politiek of de samenleving gebeurt, de seizoenen blijven elkaar opvolgen zoals het hoort.

Lied 697 in het nieuwe liedboek voor de kerken geeft dit prachtig weer. Daarin wordt de Geest genoemd als kracht die de tijden en seizoenen maar ook ons gemoed bestuurt.

1) Kom Schepper, Geest Jij,
die de dag verlicht
ons hart weer warmt.
Wij loven je om
het vuur in onze ziel,
de passie en de pijn
wij loven je om
verlangen dat weerklinkt.

2) Kom Schepper, Geest Jij,
die de nacht doorbreekt,
het schimmennuur bedwingt.
Wij loven je om
de prilheid van de morgen,
de eerste stappen van een kind,
wij loven je om
troost die je schenkt

3) Kom Schepper, Geest Jij,
die mensen aanraakt
en winterkou verdrijft
Wij loven je om
rivieren die stromen,
een zalm die opspringt,
wij loven je om
adem die je brengt

En na elk couplet volgt steeds het refrein van dit lied, wat ik ook bovenaan heb gezet:

Met de wind in de haren en zon in de rug ligt
het land voor ons open. Met jou aan mijn zij,
met jou op mijn pad geen kwaad zal ons duchten
Want jij bent nabij.

Er wordt een directe relatie tussen de Geest/Schepper, de natuur en ons welbevinden gelegd. Het lied is geschreven door Sieds Prins maar er staat bij; 'vrij naar een oud lied van de Lakota indianen'. Wij weten dat voor de indianen, de Lakota horen bij de Sioux, God en natuur hecht met elkaar verbonden zijn. Ik stel me voor dat de 'Schepper Geest' in het lied bij de Lakota naar hun god verwijst. Lang vonden wij, 'ontwikkelde' westerlingen, een dergelijke benadering primitief. Onze christelijke god was juist losgekomen van de natuur en mocht zich niet meer in de regen of wind en andere natuurverschijnselen uitdrukken. God was 'iets heel anders' dan de natuur die ons omringt. Maar met de klimaatverandering en de nadruk op onze tekortschietende visie op de natuur, is dit nu een alternatieve benadering. Een benadering die je niet zomaar terzijde moet schuiven maar waar je iets uit zou kunnen leren.

Ik denk dat iedereen wel die situaties kent waarin hij of zij inderdaad de wind in de haren voelde en uitkeek over een landschap of de zee. Misschien met weemoed of juist blijdschap. Misschien veroorzaakte het uitkijken naar gevoelens van vrede, van ruimte of van vrijheid. Misschien gaf het ook de ervaring van deelhebben aan iets groters dan jezelf. Misschien meende je dat in het moment God aanwezig was? Behalve de verbinding van onszelf met de natuur en omgeving kan zo'n ervaring ook zeggen dat wij niet alleen deelnemen aan de seizoenen om ons heen, en daardoor beïnvloed worden, maar dat er ook seizoenen in en door ons eigen leven heen gaan. Deze overlappen niet noodzakelijkerwijs met de jaargetijden.

Er wordt bij ouderen wel gezegd dat zij zich in de herfst van hun leven bevinden, waarbij dus hun leven met de seizoenen van één jaar vergeleken worden. Dat is niet wat ik hier bedoel. Ik bedoel de seizoenen als diverse kleinere cycli in ons eigen leven. Als perioden die zich afwisselen *alsof* het de seizoenen van een jaar betreft. Soms maken we perioden van vernieuwing mee, alsof het een voorjaar betreft, met nieuwe groei en bloei. Iets ontvouwt en ontplooit zich. Een andere fase is de fase waarin we de vruchten van wat we eerder ondernamen kunnen plukken. Alsof het een oogsttijd of herfst betreft. Op die wijze hebben we eigen seizoenen en cycli in ons leven. De grote seizoenen van de natuur weerspiegelen dan voor ons dat ook onze eigen seizoenen hun vaste patroon volgen. Hebben we een moeilijke tijd? Dat zal niet altijd zo blijven. Er komt toch verandering.

De seizoenen gaan voort zoals ze gaan. De seizoenen doen ons nu ook een belofte en kunnen troost geven. Er komt, daar kunnen we op vertrouwen, toch weer een voorjaar. En ook zullen we weer zomeravonden beleven. De seizoenen geven aan dat niets hetzelfde blijft en toch ook weer wel. Wij mogen meegaan op deze reis in de tijd. 'Geen kwaad zal ons duchten'.

Hartelijke groet,
Ds. Katrijne Bezemer